

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Verantwoording ENSIA 2018
Aanleiding	: Horizontale verantwoording ENSIA richting Raad
Datum	: 28 mei 2019
Portefeuillehouder	: P. Verheij
Schrijver	: E. Weemering

De gemeenteraad moet over de ENSIA verantwoording 2018 geïnformeerd worden. De landelijke opzet is dat dit in de jaarstukken meegenomen zou moeten worden. Gezien de onderwerpen en de gedetailleerdheid daarvan is het raadzaam dat we de raad daarom informeren met een raadsinformatiebrief. Met deze informatiebrief ENSIA 2018 wordt verantwoording afgelegd over de informatieveiligheid van onze gemeente.

1. Inleiding

ENSIA helpt gemeenten om in één keer verantwoording af te leggen over informatieveiligheid. De Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) werd in 2017 ingevoerd. Deze heeft tot doel het ontwikkelen en implementeren van een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid, dat is gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG). In 2018 hebben we voor het eerst deze verantwoording over 2017 gedaan. Hiermee kan met één verklaring zowel horizontaal (van het college naar de raad) als verticaal (van het college naar de landelijke toezichthouders) verantwoording worden afgelegd. Voor de horizontale verantwoording zijn de volgende onderdelen van toepassing. Uitgangspunt hierbij is dat met deze verantwoording wordt aangesloten op de gemeentelijke P&C-cyclus.

2. Wat omvat de ENSIA verantwoording?

ENSIA helpt gemeenten om in één keer verantwoording af te leggen over informatieveiligheid. Het gaat hierbij om de verantwoording die uw college aflegt over de Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling (PUN), Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en de Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet).

3. Beoogd effect

Tijdige ENSIA verantwoording naar de gemeenteraad en de landelijke toezichthouder. Doel van de ENSIA met de risicobeoordeling op diverse processen is om een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid te ontwikkelen en te implementeren.

4. Argumenten

Met de Raadsinformatiebrief ENSIA 2018 wordt verantwoording afgelegd over Suwinet, onderdelen BGT, BAG (en BRO). In de collegeverklaring(en) ENSIA 2018 heeft het college of de gemeente verklaart op 31 december 2018 in opzet (inrichting en beschrijving) en bestaan (implementatie) voldoet en/of investeert in optimalisatie aan/van de randvoorwaarden informatieveiligheid die nodig zijn, zoals borging, tijdigheid, juistheid en volledigheid. De resultaten worden met de collegeverklaring in de bijlage college informatiebrief als verplichte maar vertrouwelijke informatie aan de raad gemeld. De uitvoering op onderdelen Suwinet hebben we gedelegeerd aan de Sociale Dienst Drechtsteden en gemandateerd aan Dienstverlening Drechtsteden en Gemeentebelastingen Drechtsteden. De

gemeente moet in het kader van opdrachtgeverschap zich verantwoorden over de uitvoering door de diensten op deze onderdelen.

- Onderdeel Suwinet

Voor het onderdeel Suwinet is een collegeverklaring opgesteld. Een IT-auditor heeft de collegeverklaring gecontroleerd en gewaarmerkt. Van deze controle is een assurancerapport (vertrouwelijk document) opgesteld. Ten opzichte van de verantwoording over 2017 zijn alle bevindingen bij het SDD weggewerkt. Echter bij de Suwinet inkijk van Dienstverlening Drechtsteden (Burgerzaken) zijn nog niet alle bewijsstukken volledig of zijn nog niet alle processen goed ingericht om de bewijsvoering van de normen over Suwinet sluitend te krijgen. Hiervoor is een verbeterplan opgesteld.

- Onderdeel DigiD

Wij hebben als gemeente Alblasserdam geen aansluiting meer op DigiD. De verantwoording over de DigiD-aansluitingen vindt plaats via de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) en maakt daardoor geen onderdeel meer uit van de collegeverklaring van Alblasserdam.

- Onderdeel BGT

De Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) is een gedetailleerde digitale kaart van heel Nederland. Daarin worden alle objecten als gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en groen op een eenduidige manier vastgelegd. Het doel van de BGT is: de hele overheid gebruik laten maken van dezelfde basisgegevens over de grootschalige topografie van Nederland.

- Onderdeel BAG

De BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) is een onderdeel van het stelsel van basisregistraties. Gemeenten zijn bronhouders van de BAG. Zij zijn verantwoordelijk voor het opnemen van de gegevens in de BAG en voor de kwaliteit ervan.

- Onderdeel BRO

Het gebruik van bodem- en ondergrondgegevens bij de overheid en particuliere organisaties is de laatste decennia sterk toegenomen, zowel kwalitatief als kwantitatief. Deze gegevens spelen een cruciale rol op uitvoerend niveau, maar zijn ook van belang bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

5. Bevindingen

Hoofdpijnen resultaten audit Suwinet

De inspanningen die door alle betrokkenen geleverd moeten worden staan op dit moment niet in verhouding tot het gewenste resultaat. Lokaal en regionaal zijn diverse medewerkers nodig, die allemaal hun bijdrage moeten leveren om de ENSIA-rapportage tot een succes te maken. We hebben gemerkt dat we met elkaar en met grote inspanning zeker 80% op de juiste manier hebben kunnen aanleveren voor de auditor. De teleurstelling is dan groot dat de auditor het geheel dan niet kan goedkeuren, omdat er op een aantal punten nog tekort geschoten wordt.

Het Bureau Keteninformatisering Werk & Inkomen (BKWI) is de overheidsinstantie die over de Suwinet- aansluitingen gaat. Vanwege de AVG en informatiebeveiliging zijn de normen en verantwoordingen sterk aangehaald. Alleen de SDD is er in geslaagd te voldoen aan de gestelde eisen. De GBD en Dienstverlening Drechtsteden met hun inkijk aansluitingen nog niet.

Elke Drechtstedengemeente wordt verantwoordelijk gehouden voor de gemandateerde taken op het gebied van de Suwinet-aansluitingen. Gevolg hiervan is dat elke Drechtsteden gemeente een brief van de BKWI kan verwachten, waarin we onder ambtelijk toezicht zullen worden gesteld conform het interventieprotocol.

Alleen op de Suwinet-inkijk aansluiting Burgerzaken voldoen we nog niet op alle onderdelen.

Samengevat kunnen we stellen dat onze Suwinet hoofdaansluiting, die door de SDD wordt gebruikt en beheerd, nu op alle onderdelen aan de door ENSIA gestelde normen voldoet. Bij de inkijk-aansluiting echter, die gebruikt wordt door Dienstverlening Drechtsteden (Burgerzaken) voldoen wij nog niet op alle onderdelen aan de gestelde normen. De opzet van de bewijslast te bewijzen stukken is gerealiseerd. Echter zijn nog niet alle bewijsstukken volledig of zijn nog niet alle processen in detail goed ingeregeld om de bewijsvoering van de normen voor de IT-audit op dit moment sluitend te krijgen. Er is een verbeterplan opgesteld voor de opgave voor 2019 om de punten van de audit voor volgend jaar weggewerkt te hebben. Deze (overigens nog pittige) opgave moet worden opgepakt door de Security Officer van Dienstverlening Drechtsteden. Om te voorkomen dat we elk jaar achterlopen met de audit is met de GR-gemeenten (regionaal overleg ENSIA-coördinatoren) afgesproken dat we hiertoe op korte termijn een actieplan opstellen.

Hoofdpijnen resultaten zelfcontrole BAG

Uit het overzichtsdiaagram blijkt dat gemeente Alblasserdam goed scoort op verschillende aspecten voor de BAG. Voor de BAG scoren we 190 van de 205 punten. Alleen op de onderdelen borging en tijdigheid kunnen nog verbeteringen plaatsvinden om tot een maximale score te komen.

Hoofdpijnen resultaten zelfcontrole BGT

Uit het overzichtsdiaagram blijkt dat gemeente Alblasserdam goed scoort op verschillende aspecten voor de BGT. Voor de BGT scoren we 110 van de 150 punten. Alleen op de onderdelen borging en voornamelijk juistheid kunnen nog verbeteringen plaatsvinden om tot een maximale score te komen.

Hoofdpijnen resultaten zelfcontrole BRO

Er is voor de BRO mede een verantwoordingsrapportage opgesteld met als doel om verbeteringen door te voeren, te monitoren en te borgen maar met de volgende mededeling: *de verantwoording omtrent de BRO is in ontwikkeling en is nog niet verplicht (zie bij hoofdstuk 2 verantwoordingsrapportage BRO)*. De ENSIA zal de komende jaren worden doorontwikkeld. Jaarlijks maken vertegenwoordigers van gemeenten en betrokken departementen in het strategisch gremium ENSIA daarover afspraken. De normen worden verder aangehaald en nieuwe onderdelen toegevoegd aan de gemeentelijke zelfevaluatie. Ambtelijk zal over de organisatie van de BRO (vooral de personele capaciteit en IT-voorzieningen) nog een voorstel worden voorbereid

Verklaring college

De zelfcontroles BAG en BGT laten een positief beeld zien. De hoge scores tonen aan dat de gemeente uitermate aan de beheersingsmaatregelen voldoet. Bij de BRO gaat het om een opgestart traject en is nog in ontwikkeling. Er worden (verbeter)maatregelen genomen om in control te blijven en om de tekortkomingen op te lossen, deze zijn belegd en worden gemonitord.

Financiën

Er zijn geen financiële consequenties. Opgemerkt moet worden dat de inspanningen die nodig zijn om de jaarlijkse ENSIA verantwoording te realiseren veel tijd vraagt van de diverse betrokken medewerkers van de gemeenten en die van de GRD-onderdelen.

Met ingang van 2019 de Basisregistratie Ondergrond (BRO) stapsgewijs ingevoerd. Ambtelijk zal over de organisatie van de BRO (vooral de personele capaciteit en IT-voorzieningen) nog een voorstel worden voorbereid.

Uitvoering

De Collegeverklaring(en) is/zijn na vaststelling namens onze college ondertekend. De inzending van de ENSIA verantwoording over 2018 naar de landelijke toezichthouder moet uiterlijk voor 1 mei 2019 zijn gedaan via de ENSIA website. Voor de verantwoording naar de gemeenteraad moet de College

informatiebrief voor 15 juli 2019 aan de gemeenteraad worden gezonden. De vertrouwelijke stukken van de collegeverklaring met bijlagen dienen bij de griffie ter inzage te worden gelegd.

Communicatie

Communicatie naar gemeenteraad vindt plaats middels de College informatiebrief. De communicatie naar de medewerkers vindt plaats vanuit de betrokkenheid bij het proces van de totstandkoming van de verantwoordingsrapportages en via berichtgeving op SID.

de secretaris
S. van Heeren

de burgemeester
J.G.A. Paans